Üreme Sa?l??? ve Aile Planlamas? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üreme Sa?l??? ve Aile Planlamas? Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32238

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üreme Sa?l??? ve Aile Planlamas? Tutum Ölçe?i, 2010 y?l?nda Alper Tunga Kökcü taraf?ndan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, bireylerin üreme sa?l???na, aile planlamas? uygulamalar?na ve özellikle gebeli?in sonland?r?lmas? (**kürtaj**) gibi konulardaki etik ve sosyal tutumlar?n? de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle aile içi karar alma süreçlerinde cinsiyet rollerinin etkisine, yasal sürelere ve dini/etik bak?? aç?lar?na odaklanmaktad?r. Ölçek, 5'li Likert Ölçe?i format?nda haz?rlanm?? olup, bu alandaki karma??k etik ikilemlere yönelik derinlemesine bir bak?? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Üreme Sa?l???, Aile Planlamas?, Tutum Ölçe?i, Kürtaj, Etik Sorunlar, Cinsiyet Rolleri, Gebelik Sonland?rma, TSK E?itimi, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Alper Tunga Kökcü

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin üreme sa?l??? ve aile planlamas? konular?ndaki tutumlar?n?, özellikle bu konularla ili?kili etik ikilemler ba?lam?nda nicel olarak ölçmektir. Ölçek, gebeli?i önleyici yöntemler, planlanmam?? gebelik durumlar? ve **kürtaj** karar? gibi hassas konularda kat?l?mc?lar?n görü?lerini ortaya ç?karmay? hedefler.

Ölçek, ayn? zamanda, aile içinde önemli kararlar?n (özellikle gebeli?in devam? veya sonland?r?lmas?) kim taraf?ndan al?nmas? gerekti?i gibi toplumsal cinsiyet rollerine dair beklentileri de ara?t?rmaktad?r. Bu sayede, verilen e?itimlerin veya kültürel normlar?n bireylerin bu konulardaki tutumlar?n? ne ölçüde etkiledi?i belirlenebilir.

Yap?

Üreme Sa?l??? ve Aile Planlamas? Tutum Ölçe?i, ço?unlukla **gebeli?in sonland?r?lmas?** (kürtaj) ve bu süreçteki etik/yasal/dini zorluklara yönelik tutumlar? ölçmektedir. Ölçek maddeleri, karar?n tek bir cinsiyete ait olup olmad???, kürtaj?n yasal ve dini s?n?rlar?, ve baz? istisnai durumlarda (tecavüz, annenin hayat tehlikesi) uygulanabilirli?i gibi alt boyutlar? kapsamaktad?r.

Ölçülen kavramsal yap?, bireylerin **üreme haklar?**, t?bbi müdahalelere bak?? aç?s? ve geleneksel aile de?erlerine ba?l?l?k düzeyleri aras?ndaki dengeyi yans?tmaktad?r. Ölçek, bu hassas konulara yönelik tutumlar?n ne kadar muhafazakar, yasalara uygun ya da liberal oldu?unu belirlemeye

ARABPSYCHOLOGY.COM

yard?mc? olur.

Geçerlik

Ölçe?in orijinal kaynak materyalinde geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel veriler sunulmam??t?r. Ancak, bir doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi? olmas?, ölçe?in kapsam geçerli?i aç?s?ndan uzman görü?lerine sunulmu? olabilece?ini dü?ündürmektedir.

Gelecekteki çal??malarda, ölçe?in yap? geçerli?ini (örne?in, faktör analizi yoluyla) ve ölçüt ba??ml? geçerli?ini (ilgili di?er tutum ölçekleri ile korelasyonunu) detayl? olarak incelenmesi önerilmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizlerine dair istatistiksel sonuçlar (örne?in, Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? veya test-tekrar test güvenilirli?i) kaynak materyalde aç?kça belirtilmemi?tir.

Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda, ölçek maddelerinin iç tutarl?l???n? sa?lamak amac?yla güvenirlik analizlerinin yap?lmas? esast?r. Ölçe?in güvenilirli?inin belirlenmesi, elde edilen puanlar?n zaman içinde tutarl? ve hatas?z bilgi sa?lad???n? garanti alt?na almak için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar? temsil etti?ine dair bir faktör analizi bilgisi kaynakta sunulmam??t?r. Ancak maddelerin içeri?i incelendi?inde, ölçe?in birden fazla faktöre sahip olabilece?i varsay?labilir. Olas? faktörler ?unlard?r:

Aile Kararlar?nda Cinsiyet Rolü Tutumu (Madde 1, 2).
Kürtaj?n Yasal ve T?bbi Görünümü (Madde 3, 4, 5, 6).
Kürtaj?n Etik ve Dini Görünümü (Madde 8, 10).
?stisnai Durumlarda Kürtaj Kabulü (Madde 9).

Araç

Test Tipi: Geli?tirme (Özgün bir doktora tezi kapsam?nda olu?turulmu?tur).

Format: 10 maddeden olu?ur ve 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

Mevcut Dil: Türkçe.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler. Ölçe?in geli?tirildi?i orijinal çal??ma, TSK'n?n (Türk Silahl? Kuvvetleri) bir e?itim birli?indeki personeli kapsamaktad?r.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an/E?itim alan askeri personel).

Popülasyon Detaylar?: Orijinal uygulama, üreme sa?l??? ve aile planlamas? e?itimleri alan askeri personel üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lardan, her bir maddeye ne ölçüde kat?l?p kat?lmad?klar?n? 5 dereceli bir ölçek üzerinde belirtmeleri istenir. Yüksek puanlar belirli bir tutumu (örne?in, kürtaja kar?? daha kat? veya geleneksel bir tutumu) yans?tabilir.

Anahtar Kelimeler

Üreme Sa?l???, Aile Planlamas? Tutumlar?, Etik Karar Verme, Kürtaj, Gebelik Sonland?rma Eti?i, Kürtaj Yasal Süreleri, TSK.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: alpertungakokcu@comu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Osmangazi Üniversitesi, Eski?ehir (Tez dönemindeki ba?l?l?k).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2010.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im bilgileri mevcuttur.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki adresten indirilebilir:
ureme-sagligi-ve-aile-planlamasi-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Kökcü, T. A. (2010). *TSK'n?n bir e?itim birli?i'nde verilmekte olan üreme sa?l??? ve aile planlamas? e?itimlerinin bu alandaki etik sorunlar üzerine etkisi* (Doktora tezi). Osmangazi Üniversitesi, Eski?ehir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Üreme Sa?l??? ve Aile Planlamas? Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Gebeli?i önleyici yöntemlerin kullan?lmas?na ra?men gebe kal?nmas? halinde gebeli?in devam?na ya da sonland?r?lmas?na (kürtaj) erkek tek ba??na karar verir.
Ailede önemli kararlar erkek taraf?ndan al?nmal?d?r.
Planlanmam?? bir gebelik mutlaka sonland?r?lmal?d?r.
Kürtaj kad?n için s?radan bir t?bbi müdahaledir.
Planlanmam?? bir gebelik halinde gebelik süresi 10 haftay? geçmi?se yasal süre a??ld???ndan kürtaj yapt?r?lmamal?d?r.
Kürtaj yapt?rabilmek için öngörülen 10 haftal?k yasal süre yetersizdir.
Do?acak çocu?un cinsiyetini bilmek kürtaj karar?n? kolayla?t?r?r.
Kürtaj dini aç?dan uygun olmad??? için yapt?r?lmamal?d?r.
Kürtaj baz? durumlarda (tecavüz, annenin hayat?n?n tehlikede olmas?, özürlü çocuk vb.) yapt?r?labilir.
Kürtaj insan öldürmenin bir türüdür ve kesinlikle yasaklanmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM